

Mūsų vaikai – didžiausias turtas ir mes juos mylime ne todėl, kad jie taisyklingai kalba, gražiai dainuoja ar šoka, gerai mokosi, sportuoja... Mes juos tiesiog mylime.

Įvairaus amžiaus vaikučių tėveliai nerimauja dėl netaisyklingo savo atžalų kalbėjimo. Tačiau vien nerimauti nepakanka, reikia žinoti, kas būdinga tokio amžiaus vaikų kalbai ir jiems padėti.

Priešmokyklinuko “kalbėjimo tvarkaraštis“

Šešerių metų vaikas turėtų gebėti:

- ☀ taisyklingai tarti visus gimtosios kalbos garsus, skirti juos iš klausos, pakartoti įvairaus sudėtingumo ir ilgumo žodžius;
- ☀ vartoti paprastus ir sudėtinius sakinius;
- ☀ derinti žodžius sakiniuose, vartoti tinkamas galūnes;
- ☀ apibūdinti daiktą, nusakydami jo spalvą, formą, paskirtį.
- ☀ vartoti tiesioginę ir netiesioginę kalbą;
- ☀ palaikyti pokalbį;
- ☀ kurti trumpus pasakojimus pagal pateiktą paveikslėlį ar pasiūlytą temą;
- ☀ rišliai ir raiškiai atpasakoti nedidelius grožinės literatūros kūrinėlius;
- ☀ nustatyti garso vietą žodyje.

Ar vaiko kalba atsilieka?

Atsakykite į žemiau pateiktus klausimus: (4 - 6 metai)

- ar vaikas sugeba papasakoti, ką veikė darželyje, su draugais, matė mieste?
- ar vaikas teisingai derina žodžius sakiniuose, vartoja tinkamas galūnes?
- ar vaikas taisyklingai taria garsus ?
- ar moka apibūdinti daiktus, nusakydamas jo spalvą, formą, paskirtį?
- ar vaikas kalba išplėstiniais sakiniais (pvz., “Vasarą aš buvau prie jūros ir daug maudžiausi.”)?

Jei į daugelį klausimų atsakėte neigiamai, tai reiškia, kad vaiko kalba atsilieka nuo jo bendraamžių.

Tuomet kreipkitės į logopedą. Laiku pašalinti kalbos ir kalbėjimo sutrikimai, padės išvengti bendravimo ir mokymosi sunkumų.

Netaisyklingos, “kreivos” kalbos priežastys

☀ dėl kalbos padargų (liežuvio, lūpų, gomurio, žandikaulių) nepakankamai tikslių judesių ar pakitimų;

☀ dėl nepakankamai išlavėjusios foneminės klausos;

☀ dėl tam tikrų smegenų žievės zonų pažeidimo nėštumo arba gimdymo metu;

☀ dėl smegenų uždegimo arba sunkių ligų ankstyvoje vaikystėje;

☀ dėl skurdžios kalbinės aplinkos;

☀ dėl paveldimumo.

Norint pasiekti greitesnių ir geresnių kalbos korekcijos rezultatų, reikia dirbti kartu: pedagogams, tėveliams ir kitiems šeimos nariams.

Logopedinių pratybų metu vaikučiai išmoksta kalbėti gerai, tačiau užvėrę kabineto duris, pamiršta. Todėl, tėvelių ir kitų pedagogų pagalba ir kontrolė, taisant vaiko kalbos sutrikimus, yra labai svarbi ir būtina.

**Parengė Jurbarko ŠC PPT
logopedė Imeda Čeberkienė**

**Priešmokyklinuko
“kalbėjimo tvarkaraštis”**